

SLOVENSKI NAROD

Jutranja izdaja v Ljubljani:

vse leto K 12—
pol leta „ 6—
četrt leta „ 3—
na mesec „ 1'10

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.
Uredništvo: Knafljova ulica št. 5, (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izhaja vsak dan zjutraj.

Posamezna številka 4 vinarje.

Inserati: 65 mm široka petiti vrsta 14 vln. Pri večkratni inserciji po dogovoru.

Na pismena naročila brez istodobne vposlatve naročilne se ne ozira.

Jutranja izdaja po pošti za Avstro-Ogrsko:

vse leto K 18—
pol leta „ 9—
četrt leta „ 4'50
na mesec „ 1'60

Za inozemstvo celo leto „ 28—
Upravišтво: Knafljova ulica 5, (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 85.

Najnovejše vesti. — Brzobjavna in telefonska poročila „Slov. Narodu“.

Češko-nemška pravna pogajanja. —
Položaj vedno bolj kritičen.

G. — Praga, 31. oktobra. Na pravniki niti niti visi češko-nemška sprava in včeraj, v nedeljo, so bili politiki obeh strank na delu, da bi našli nove vezi med nasprotujočimi se zahtevami. Včerajšnja razprava je zadevala zlasti sporne točke glede § 42. deželnega reda, to je glede delitve deželnega odbora in glede rabe jezika v posameznih občinah, katere točke pa so na enkrat naletele na močan odpor Nemcev, češ, da Nemci nikakor ne morejo privoliti v to, da bi nemške občine zavezane bile sprejemati češke vloge. Čehi so tudi še včeraj vstrajali pri zahtevi, da se ima vprašanje manjšinskega šolstva obravnavati ob enem z drugimi kompromisnimi predlogi in da se morajo rešiti istočasno. Položaj se je poostrel tudi radi tega, ker je dospela v Prago brzobjavka moravskih naprednih čeških poslancev, v kateri se pozivlja Čehe, naj brezpogojno vstrajajo na reformi deželnega reda in da naj Nemcem ne privolijo ničesar. Z Dunaja pritiska vlada, za katero čas hiti, ker hoče sklicati državni zbor. Težkoče torej vedno bolj naraščajo. Iz nemškega dela dežele se oglašajo bolj radikalni glasovi. Odločitev, ki bi morala pasti tekom tega tedna, je popolnoma negotova.

G. — Praga, 31. oktobra. Z ozirom na napade na dr. Kramářa, katerega so napadli Nemci in veleposelniki, češ, da je on kriv negativnih uspehov pravnih pogajanj, konstatirajo včerajšnji »Narodni Listy«, da je dr. Kramář član deželnega zbora in da je bil torej v polni pravici, opozoriti po svoji najboljši vesti pri skupni konferenci na posledice posameznih sprav.

Bančno vprašanje in z njim združene težkoče.

B. — Dunaj, 31. oktobra. Včeraj dopoldne se je vršila med obema ministrskima predsednikoma baronom Bienertom in grofom Khuen Hedervaryjem konferenca radi bančnega vprašanja, ki je pa ostala brezuspešna. Po konferenci je bil ogrski ministrski predsednik grof Khuen Hedervary sprejet od cesarja v avdienci, kateremu je poročal o tozadnem položaju. Avdienca je trajala nad eno uro. O odločitvi ogrske vlade Khuen Hedervary cesarju še ni poročal. Konferenca med obema ministrskima predsednikoma se bo danes nadaljevala ter se pritegneta k isti tudi oba finančna ministra Bilinski in Lukacs. Ker ogrska vlada vstraja pri svojem stališču po ugotovitvi plačevanja v gotovini, bo podalo ogrsko ministrstvo demisijo, če ne pride med obema državama radi bančnega vprašanja do popolnega sporazuma. Zatrjuje se tudi, da cesar po Khuen Hedervaryju vročeno mu demisije ogrskega kabineta ne bo sprejel, kar bo imelo seveda za posledico, ker pomenja to najodločnejšo podporo ogrskih zahtev od strani vladarja, da se izvrši izprememba v

avstrijskem kabinetu. V tem slučaju postane položaj za finančnega ministra Bilinskega nevzdržljiv.

Nov občinski red v Šleziji in Čehi.

G. — Praga, 31. oktobra. Iz Opave se poroča, da se namerava izvesti v Šleziji nov občinski red v škodo Čehom. Češki poslanci bodo v doletni seji deželnega zbora, ko se bo o tej zakonski predlogi pričelo razpravljati, v znak protesta zapustili deželni zbor.

Razpuščen shod svobodomiselcev.

G. — Praga, 31. oktobra. Na Zofinskem otoku sta imeli včeraj češka in nemška sekcija »Svobodne Misli« manifestacijo zborovanje, na katerem sta govorila v imenu Čehov profesor Masaryk, in v imenu Nemcev nemški državni poslanec dr. Ofner o državljanskih pravicah. Med govorom dunajskega delegata Borne je razpustil vladni komisar zborovanje. Vsled tega je nastal velik tumult. Zborovalci so se navalili na oba vladna zastopnika, od katerih je bil eden dr. Gelner (znan iz Masarykove afere), tako, da sta komaj odnesla zdrave kosti. Zborovalci so potem korakali v velikem sprevodu po Ferdinandovi ulici ter klicali: »Živio Ferrer!« Policija je mnogo oseb aretirala.

Moravski deželni zbor.

B. — Brno, 31. oktobra. Deželni zbor je včeraj nadaljeval svojo sejo, ki se je pričela ob 3/4 na 1. popoldan. Nemci in socijalni demokrati so nadaljevali z obstrukcijo. Socijalni demokrati so protestirali proti nedeljski seji in poslanec Vaněk (socijalni demokrat) je v zbornici obesil velik plakat z napisom »Posvečuj nedelje in praznike!«

Iz francoskega državnega zbora.

B. — Pariz, 31. oktobra. V sobotni seji francoske poslanske zbornice je prišlo do velikih kravalov radi besed ministrskega predsednika Brianda, ki je utemeljeval vladne navedbe proti železničarskemu štrajku ter pristavil, da bi se vlada niti ne bala, če je to v interesu domovine, prelomiti zakone. Radikalni socijalisti so se hoteli radi tega ministrskega predsednika dejansko lotiti. — Radikalni socijalisti so tudi izjavili, da prej ne bo miru, dokler ministrski predsednik Briand ne odstopi.

Priznanje portugalske republike.

B. — Lisabona, 31. oktobra. Republika Urugvaj je priznala portugalsko republiko.

Španska vlada in klerikalci.

B. — Madrid, 31. oktobra. V sobotni seji se je razvila živahna debata v cerkvenih reformah na španskem. Madridski nadškof je pri tej priliki izjavil, da so vse zahteve Canalejasove pravice in v dobro domovine ter zemlje, ter da bo po svojih močeh podpiral njegova stremjenja.

Tiskovna svoboda na Portugalskem.

B. — Lisabona, 31. oktobra. Uradni list razglasi odlok, s katerim se uvaja popolna svoboda tiska.

Diktator Franco aretiran.

B. — Lisabona, 31. oktobra. Vlada je odredila, da se aretirata bivši portugalski diktator Franco.

Bolezen srbskega prestolonaslednika Aleksandra.

B. — Belgrad, 31. oktobra. Stanje prestolonaslednika je zadovoljivo. Prestolonaslednik ima lahek pljučni katar. Temperatura znaša 38.4 C°, žila 90.

Kolera v Italiji.

B. — Rim, 31. oktobra. V zadnjih 24. urah je zbolelo v neapoljski provinci 6 oseb za kolero, ena je umrla. V Palermo sta dve osebi obboleli in ena umrla. V rimski provinci je eden obolel za kolero.

Zopetne demonstracije v Berlinu.

B. — Berlin, 31. oktobra. V soto zvečer je prišlo v severnem Berlinu zopet do velikih izgrediv. Pri nekem peku so začeli stavkati pomočniki. Takoj se je zbrala tam velika množica demonstrantov, ki so demolirali trgovino in razbili cestne svetilke. Policija je proti demonstrantom kruto nastopala, rabila je orožje in tako je prišlo do prav krvavega boja. Stavkujoči so streljali na policijo iz revolverjev, metali na nje kamenje in steklenice. Policija pa je brezobzirno nastopala s sabljami v roki proti demonstrantom. Šele ob 3. zjutraj se je posrečilo policiji razgnati demonstrante, med katerimi se je nahajalo tudi mnogo žensk. Vlada dolži socijalne demokrate, da so oni organizirali in vprizorili te izgrede. — Kakor je iz tega poročila razvidno, vladajo v Berlinu slabše razmere, kakor pa v turški Makedoniji.

Spopad med socijalisti in anarhisti.

M. — Pariz, 31. oktobra. Včeraj zvečer so imela socijalistična društva veliko zborovanje v spomin obletnice Ferrerjevega usmrčenja. K zborovanju so udrli tudi revolucionarji in anarhisti. Prišlo je do prave bitke s socijalisti. Policija je morala posredovati in aretirati anarhiste, da je napravila red.

Zopet požar v bruseljski svetovni razstavi.

G. — Bruselj, 31. oktobra. Včeraj je v bruseljski svetovni razstavi zopet nastal požar. Pogorela je velika kavarna »Kosmo«. Velika sreča je bila, da je izbruh požarja takoj zapazil nek pasant, ki je alarmiral požarno brambo. Ta je le z največjo težavo preprečila, da se požar ni razširil tudi na druge dele razstave in da tako ni nastopila že druga požarna katastrofa v svetovni razstavi.

Stavka v New Yorku.

New York, 31. oktobra. Tukaj je včeraj izbruhnila stavka težakov pri poštni upravi. Včeraj je prišlo v mestu po ulicah do divjih bojov in spopadov med stavkujočimi in policijo. Več stavkujočih težakov je ranjenih, mnogo aretiranih.

Zveza z Dalmacijo.

V sobotni seji delegacijskega odseka za zunanje zadeve je ministrski predsednik baron Bienert hladnokrvno naznanil, da bo avstrijska vlada ugodila zahtevi ogrske vlade in da je pripravljena privoliti, naj se ne gradi železniške proge čez Liko, marveč naj se zgradi skozi dolino Uno na Bosanski Brod. Jedro te izjave je, da se ne napravi zveza med Avstrijo in Dalmacijo, nego da se Dalmacija zveže z Ogrsko.

Prvi del naših prerokovanj, ki smo jih izrekli, ko smo pisali o belokranjski železnici in njenem nadaljevanju čez Liko, se je torej žalibog izpolnil.

Kakor znano, se je vlada odločila za zgradbo belokranjske železnice ne radi tega, da bi dobila Bela Krajina lokalno progo, marveč samo zaradi tega, da ustvari z njo zvezo z Dalmacijo. Belokranjska železnica je bila zamišljena kot člen v železniški zvezi z Dalmacijo.

Ta zveza je sedaj pokopana. Vlada je sicer, če tudi ne absolutno, izjavila, da vstraja pri zgradbi železnice Novo mesto-Karlovce, ali tudi že s tem, da nas belokranjska železnica ne bo vezala z Dalmacijo, je prizadejan deželni kranjski težak in običuten udarec.

Kranjska dežela bi imela največjo korist od tega, če bi šla železniška zveza z Dalmacijo čez njeno ozemlje. Železniški promet bi bil velikansko poskočil in železnice bi nastavile jako mnogo novih ljudi. Tudi kranjska trgovina bi bila kolosalno pridobila. Če danes obvladuje ljubljanski trg velik del Dalmacije in Slovaške, s to železnico bi se bile trgovinske zveze še razširile, naši trgovci bi imeli več prometa in mnogo ljudi bi imelo služka.

To je zdaj vse ubito. Uničene so vse nade, ki smo jih gojili glede železniške zveze z Dalmacijo. Ves ogromni dobiček, ki bi bil lahko šel v slovenske žep, bo izginil v madžarski bisagi. A v trenutku, ko je ministrski predsednik podal tako, za vso Kranjsko usodopolno izjavo, ni bilo nikogar, ki bi bil branil korist kranjske dežele, zakaj dr. Šusteršič je svoj mandat prepustil drugemu poslancu. Tu se vidi, kake posledice ima komuliranje mandatov!

Kako bo z belokranjsko železnico, je sedaj težko reči. Ministrski predsednik je nekako obljubil, da se zgradi. Bila bi seveda samo lokalna železnica, ki bi Beli Krajini pač koristila, od katere bi pa ostali del kranjske dežele ničesar ne imel. Zgodilo se bo z Belo Krajino tako, kakor je z Vipavsko. Kakor gravitira Vipavska v Gorico, tako bo Bela Krajina v prihodnje gravitirala v Karlovce, kar bodeta občutila novomeški in ljubljanski trg.

Kakor se čitatelji morda spominjajo, je svoj čas »Slovenec« bombastično oznanjal, da se mora zgraditi belokranjska železnica, ker to zagotavlja poseben zakon. Ze takrat

smo rekli, da to ni nobeno jamstvo, ker je bil sklenjen že marsikak zakon, ki ni nikoli stopil v veljavo. Zdaj pa se bo moral zakon, ki določa poleg belokranjske proge tudi progo Pribudič-Knin, spremeniti, ker hoče vlada v Dalmaciji zgraditi drugo progo. Tu se vidi, koliko je v resnici vreden tak zakon. Upajmo, da pri spremembi tega zakona ne bo belokranjska železnica v vodo padla.

Poslanec Hribar in »Srpska Riječ«.

Reškemu »Novemu Listu« je pisal ljubljanski drž. poslanec Hribar sledeče pismo:

Na Rieci, 28./10. 1910.

Slavno uredništvo!

Snebivao sam se, kad sam čitao u »Novom Listu« izvješće »Srpske Riječi« o svome pogovoru sa njezinim urednikom. Nijedan novinar na ime nije dosada, priobćujući razgovor sa mnom, postupao tako nelojalno kao što spomenuti urednik.

Tako n. pr. ministra Aehrenthala i »Austrijskog Bismarka« ni rieču ne spomenuh; što se pak tiče dr. Ploja, mora svako političko diete znati, da onako, košto piše »Srpska Riječ«, govoriti ne mogoh.

O Sarajevu izrazio sam se, da — sudeć po živahnoj građevnoj djelatnosti —, poslje okupacije jako liepo napreduje te da ima po mojem mnienju liepu budućnost; o kasarnama i forticama nisam ništa spomenuo. Pa ipak se »Srpska Riječ« ne žaca tvrditi upravo protivno tomu.

Dodati mi je još, da me je urednik »Srpske Riječi« uhvatio na ulici prije mog polaska.

Biti ću Vam zahvalan, ako priobćite ovo razjašnjenje. — Osobitim počitanjem odani Iv. Hribar.

Vse kar je prav!

»Kdo je kriv konkurza v Agro-Merkurju?« To je naslov članka, ki ga je priobčil »Gorenjec«. Članek govori mnogo o idealnem pomenu združništva in o zlorabi združništva. V tem oziru mu moramo samo pritrčiti. Toda na glavno vprašanje, kdo je kriv, da je šel Agro - Merkur v konkurz, ne pove članek nič natančnega in nič določnega, nego se omejuje na splošna namigavanja. Govori o dolgih voznjah po raznih krajih, o velikanskih kupčijah, ki niso bile v škodo onim, kateri so jih sklepali, in o nesramno velikanskih postranskih provizijah. Upamo, da bo sodnijska preiskava spravila vso resnico brezobzirno na dan. To je dolžnost sodišča in to je v interesu vse javnosti. Šele proti koncu članka se spozna, čemu je pravzaprav spisan. Spisan je v obrambo dr. Žerjava. Članek pravi, da bodo prizadeti zvrčali krivdo na njega, da pa se v očeh nepri-

stranskih ljudi ne bo smatral kot krivca, pač pa kot žrtev sebičnežev, katedi so ga obdajali, kakor ose medico ter ga vsled neizkušenosti in hipnega idealizma pripravili do žalostnega konca. Ne čutimo se poklicane, da bi sedaj, v stadiju sodnijske preiskave, na svojo roko ugotavljali na koga pade večja krivda, ali na dr. Žerjava ali na njegova tovariša v vodstvu »Agro - Merkurja«. To naj prizadeti med seboj in s sodnijo opravi. Kdor je kriv, pa naj bo to Peter ali Pavel, naj nosi odgovornost in posledice. Samo glede dr. Žerjavove neizkušenosti in njegovega hipnega idealizma, moramo po načelu »vse kar je prav« reči, da je jako neumestno, da nas s tem »Gorenjec« člankar tako rekoč izziva. To pranje dr. Žerjava je namreč naperjeno proti nam, ker smo — tudi le vsled izzivanja — konstatirali, da je bil dr. Žerjav ustanovitelj in faktični absolutni voditelj »Agro - Merkurja«. Tako izzivanje pa je, kakor rečeno, jako neumestno, kajti faktum je, da je dr. Žerjav sam zakrivil dejanja, za katera ni nobenega opravičenja in vsled katerih je naravnost predrzno, če se govori o kakem hipnem idealizmu.

Zoper draginjo.

Slovenski klerikalci so postali v zadnjem času silno ošabni. Domnevajo si, da imajo slovensko ljudstvo že tako priklenjeno nase, da se smejo iz tega ljudstva krvavo norčevati, ne da bi jim moglo to kaj škodovati. Še nikdar se niso klerikalci tako do golega razkrinkali, da so odušna tolpa, ki hoče sama dobro živeti, če tudi vse drugo vzame vrag, kakor so se razkrinkali te dni pri draginjskem vprašanju. V deželnem zboru kranjskem so klerikalci pokazali vse svoje sovraštvo do stradajočega meščanstva in v svojih listih se dan za dnem cinčno norčujejo, češ, draginje sploh ni, draginjo so si izmislili liberalci in socijalni demokrati, da bi vjeli nekaj pristašev. Drugi klerikalci zopet, ki priznavajo, da je draginja, pa trdijo, da so draginjo provzročili meščani, ki prenobel žive, in pa organizirani delavci. Da je vse to prazno besedičenje, nevredno resnih politikov, to je sijajno dokazal večrajšnji socijalno - demokratični

shod v »Mestnem domu«.

Že pred deseto uro so se začele zbirati pred »Mestnim domom« posamezne gručice, ki so polagoma narasle v impozantno množico. Med socijalnimi demokrati je bilo opaziti mnogo nesocijalistov, ki občutijo draginjo na svoji lastni koži. Dvorana »Mestnega doma« se je napolnila do zadnjega kotička, na Cesarja Jožefa trgu je bilo zbranih gotovo blizu 3000 ljudi. — Shodu je predsedoval sodrug Bartol. Govoril je edini govor,

nik Etbin Kristan skozi okno »Mestnega doma«. Njegov govor je bil živahno aklamiran, zlasti takrat, ko se je dotikal škodljive klerikalne politike in njenih zastopnikov. Končno je govornik prečital resolucijo, v kateri se poziva vlada, da nemudoma odpre meje, da dovoli uvoz argentinskega mesa in zniža carino na meso itd. Resolucija pa je bila seveda brez ugovora sprejeta. Po shodu so se zborovali vrstili v impozanten sprevod, ki se je vil po Kopitarjevi ulici, čez Jubilejski most, po Resljevi cesti, mimo Južnega kolodvora, po Dunajski cesti in Prešernovi ulici nazaj na Cesarja Jožefa trg, kjer so se zborovali mirno razšli. — Draginja je tu in postaja že neznosna, kajti ako bi bila draginja res laž in samo liberalna in socijalnodemokratična fraza, kakor trdijo gotovi ljudje, potem bi bila tako sijajna manifestacija kakor se je pokazala na večerajšnjem shodu in pri obhodu po mestu sploh nemogoča. Dolžnost avstrijske vlade je, da upošteva — ljudski glas.

Nevarnost kolere odstranjena.

Bakterijološke preiskave otrebkov dveh nadaljnjih dni, od četrtega zvečer in sobote zjutraj, so dognale, da mala Pavločič ne izločuje več kolera vibrijonov. Tudi preiskave otrebkov vseh sstanovalecev so imele negativen rezultat. Vsled tega je mestni fizikat prvotne stroge kontumačne naredbe nekoliko predručil. Mala Pavločič ostane sicer še do srede v bolnici za silo, tako da bo od trenutka, ko je zadnjič izločevala vibrijone, izolirana predpisanih pet dni. Počuti se prav dobro in se zabava z igračkami in knjigami, ki so jih nanesti strogi zdravniki. Tudi nje rodbina ostane do končne razkužbe stanovanja izolirana. Stranišče in kanalizacija uradniške hiše pri prisilni delavnici se je že razkužila. Vsled tega so se ostalim prebivalcem te hiše kontumačni predpisi nekoliko olajšali. Prisiljenci bodo smeli v sredo zopet na delo zunaj prisilne delavnice. — Gori omenjeni ugodni preiskovalni rezultati so pač dognali, da je odstranjena nevarnost, ki je pretila po bacilonoski Pavločič. Ta slučaj kolere bil je izredno instruktiven. Na eni strani nam kaže, kako lahko se okužimo, ker celo zdravi ljudje, bacilonosci, prenašajo vibrijone. Na drugi strani pa se vidi, kako minuciozne previdnosti je treba, da se uduši in v kali zatre ta kuga. Akoravno pazijo za časa kolere zdravstvene oblasti s podvojeno pozornostjo na vse okolnosti, se bo vendar pripetilo, da izvora kake epidemije ne bo moč konstatirati. Kdo bo zdravemu človeku, kakor je bil n. pr. Romanazzi poznal, da je bacilonosec? Kakor čujemo, je Romanazzi že dospel v Tarent in se počuti ves čas dobro. Seveda bodo sedaj

tudi njegove otrebke bakterijološko preiskali. Kakor posnemamo iz lastnih časopisov, se tudi o priliki takaj vladajoče kolere bakterijološko preišče vsak kolikaj sumljiv slučaj. Kako izborne in nepogrešljive sodelavce imajo zdravstvene oblasti v bakterijologiji, pokazal nam je ljubljanski slučaj. Ko bomo o preiskavah pri Romanazziju kaj poizvedli, hočemo o tem poročati.

Kaj so renegatje?

Na to vprašanje je odgovoril prof. Bartels v »Deutschsoziale Blätter« tako-le: »Der geborene Slave, der für deutsche Art und Sitte wirkt, ist in meinen Augen ein Lump, denn er hat seiner natürlichen Bestimmung nach für seines eigenen Volkes Art und Sitte zu wirken und nicht für die eines fremden.« To so gotovo resnične besede, ki pa jih polovica južnoavstrijskega nemštva gotovo ne bo vesela.

Tisoč delavskih stanovanj.

Tržaški občinski svet je sklenil zgraditi do konca leta 1912 tisoč novih delavskih stanovanj. Občina sama bo v ta namen dala zavodu za zgradbo delavskih stanovanj 400.000 kron brezobrestnega posojila, tri milijone pa bodo posodili različni denarni zavodi in bo občina jamčila za obrestovanje. Kdor pozna tržaško staro mesto, bo rad priznal, da je to velekorisno delo. Stanovanja bodo veljala: samo kuhinja 10 kron na mesec, kuhinja in dve sobi 24 kron, kuhinja in tri sobe 32 K, kuhinja in štiri sobe 42 K na mesec.

Parnik na Ljubljani.

Ladja, ki jo je nabavila firma Creczowiczka, je razmeroma velika. Tako velike ladje še sploh ni bilo na Ljubljani. Spusté jo v Ljubljano, ko bo prenovljena in bo motor postavljen. Občinstvo se seveda živo zanima za to ladjo, ribiči pa jo prav neprijazno gledajo, kajti dozdeva se jim, da jim bo ladja napravila škodo. Gredilni vrtnice bo namreč najbrž ribji zarod razmetaval in se ribe skoro gotovo ne bode mogle drstiti.

Lakotna stavka v tržaških zaporih.

Kakor znano so tržaški iredentovci pod osebnim vodstvom župana tržaškega dne 4. septembra napadli slovensko kavarno in v kavarni vse razbili: šipe, mize, stole, zrcala, steklenice, posode, vse, vse, kar je bilo v kavarni. Policija je zaprla več teh lopovov, župana seveda ne, in sodišče jih je pridržalo v preiskovalnem zaporu. Iredentovci pa so se zopora naveličali in začeli so lakotno stavko. Ničesar nečjejo uživati. Poskusili so s tako stavko svojo srečo že enkrat, a niso ničesar dosegli. Ostali so v zaporu. Bomo videli, kako bo zdaj.

LISTEK.

Prijateljica moje prijateljice

Spisal Ivan Pucelj.

(Konec.)

In kakor mi je bilo tesno in nezno, sem se vendarle premagal. Ogibal sem se družine, nosil klobuk globoko na oči, kakor hudodelec, ter hodil po stezah in ovinkih.

Tako pa sem, vrag vedi zakaj, postal interesanten. Obrazi, ki se mi sicer nikdar niso smejali, so kar začarali, če so me srečali; oči, ki so bile sicer mrtve zame, so kar zagorele, ko smo se zopet sešli. Poznal sem deklice, katerih ni na noben način ganila vsa moja ljubezenska umetnost, vsa dobro premišljena, fino nastudirana in izvrstno igrana igra, zdaj pa so me kar naenkrat božali njih pogledi, vabili so me tihi zdihljaji.

Ali jaz sem bil trden in neomahljiv in bil sem že trdno prepričan, da me nihče ne dvigne iz onega strasnega ljubezenskega pekla, kamor me je tako kruto pahnila moja edino resnično ljubljena gospica Klara.

V tistih, resnično žalostnih dneh pa sem se bil sešel, sam ne vem, kako, z gospodično Pepco.

Predvsem moram povedati, da je bila to strašno čudna ženska, vsaj meni se je do takrat zdela čudna in

če je bila napaka na moji strani, bodi bogu potoženo. Ker je bila lepa in mlada, sem se ji svoječasno hlinil na vse pretege, lazil za njo ves teden in še morda kakšen dan čez in ker je tudi ona kazala za-me prav očitno in pogumno zanimanje, sem mislil, da je takorekoč že moja ljubica.

Pa sem se tudi obnašal tako proti njej. To pa jo je bilo silno razburilo, ali kakor je ona rekla, bolelo, da jo imam za »tak«. Napravila mi je dolgo pridigo, me oštela in ozmerjala, da sem jo komaj dohajal s poslušanjem, ter mi zagrozila, da me nikdar več ne pogleda. Nekaj časa sem mislil, da nisem morda zadel pravega dne, ugibal sem, kdo bi mi bil na poti; nazadnje pa je zmagalo v meni krepostno prepričanje, da je ena izmed onih redkih poštenih Prešernovih Kranjci, ki niso ljubice le za kratek čas.

In tako je v njej zraslo do mene sovraštvo, a v meni do nje spoštovanje.

Žal mi je bilo izgubljenega tedna, seveda je nisem potem več pogledal, ker sem imel drugod dovolj opravka. In tudi sedaj bi je ne bil, ali ona je bila slučajno najboljša prijateljica moje najboljšje prijateljice, gospodične Klare. To ji je torej pomagalo, da sem zopet enkrat pozabil na storjeni sklep, da ne bom z nobeno žensko na svetu več, in sicer nikdar več, prijazen.

»Tako čudni ste, kakor da ste kaj zboleli,« je začela na običajen ko-

keten način, »vsak že opaza na vas to čudno izpremembo. Kaj se vam je neki pripetilo. Saj ste bili vendar časih čisto drugačni!«

Prijazne so bile njene oči, prijazne besede, in glas je vzbujal upanje. Jaz pa sem imel takrat ljubico Klara še veliko bolj rad, kakor kdaj poprej in ker je bila gospodična Pepca, kakor že rečeno, njena najboljša prijateljica, me je to čudno ganilo, kar se je moralo očitno opaziti. Takrat sem bil že čisto blizu tisti grozoviti neumnosti, da bi ji bil odkril svoje gorje, opisal vso svojo zaničevano ljubezen do gospice Klare.

Rekel sem ji, da je ona edina ženska na svetu, kateri bi lahko vse priznal, odkrito in brez ovinkov in si tako utolažil notranji nepokoj s prodano tajnostjo.

Bil sem resnično ves mehak in besede, ki sem jih govoril, so morale biti lepe, kajti gospodična Pepca se je v hipu vsa izpremenila.

Povabila me je z vrta v stanovanje, ne vem več, kaj je bila navedla za vzrok preselitve; vem pa, da sem jo rad ubogal.

Sedel sem na divan, ona na stol tik mize.

In pričel sem ji praviti prav od začetka vso svojo žalostno zgodbo, priznal sem vso svojo burno preteklost, brez olepšavanja vse napake in se potem skliceval na ravnokar dokazano odkritost, da ne more dvomiti nad resnico, katero ji bom zdaj-le povedal: da nisem bil še nik-

dar tako resnično in globoko, ter nesrečno zaljubljen, kakor sem baš sedaj.

Govoril sem temperamentno in gorko in moje besede so vplivale nanjo čudovito. Vsa rdeča je bila v lice; vstala je, ter pričela hoditi po sobi. Jaz sem smatral to za golo sočutje in sem ji bil hvaležen. Zato pa je bilo zaupanje vanjo v tistem hipu še večje in nameraval sem ji priznati vse moje dotodanje razmerje do gospice Klare, v zavesti, da ne storim iz dajajo te skrivnosti moji pravi ljubici nobenega greha, saj je bila Pepca, to dobro, blago in sočutno bitje, njena najboljša prijateljica.

Ali ime mi ni hotelo iz ust. Obšel sem že vse ovinke, ponovil vso zgodbo od kraja do konca, potem v drugo, v tretje; govoril vedno bolj žalostno in otožno, kar je prešlo tudi na gospodično Pepco.

Opisal sem ji ves svoj obup, ki sem ga bil občutil do tedaj, ter izrekel žalostno bojazen, da ni nobenega upanja, da bi bilo moje hrepenenje utolaženo, srce veselo.

Takrat je imela že skoro solzne oči in s čudno stisnjenim glasom je rekla:

»Zakaj pa ne, vse je mogoče; še vse drugačni čudeži se dogajajo; to pa bi niti ne bil čudež.«

Jaz sem ji ponovil svoje prejšnje prepričanje, hkratu pa me je obšlo neko čudno čustvo in mi je bilo žal, da sem bil začel z njo tak pogovor. Spomnil sem se bil nekdanjega

Obsojen vohun.

Po večdnevni obravnavi je dunajsko deželno sodišče obsodilo bivšega oficirja in poznejšega že večkrat zasačenega vohuna Pavla Bartmanna na 4 in pol leta težke ječe. Bartmann je bil aretiran na Bledu. Tam se je namreč mudila njegova žena. Bartmann je na obisku pri svoji ženi na Bledu poskusil pregovoriti najprej nekega tujca, potem pa fotografa Lergetporerja, naj mu fotografira neke načrte. Lergetporerju se je to sumljivo zdelo in je vsled tega Bartmanna ovadil. Kakor se je izkazalo, je storil dobro delo, kajti Bartmann je bil nevaren vohun.

Pogreša se

od predsinočnem 31letna kamnosekova žena Ana Matjašič, nazadnje stanujoča v Podpeči št. 4. Navedenka, ki je slaboumna, je oblečena v rumenkasto obleko in je gololava. Kdor bi vedel kaj o nji, naj sporoči to mestni policiji ljubljanski ali pa njenemu možu Ivanu Matjašiču v Podpeči št. 4.

Tatvina.

Kuharju za delavce pri Grubarjevem prekopu Franu Artnaku je bila dne 29. t. m. iz sobe v hiši št. 23 v Hradeckega vasi ukradena srebrna verižica, vredna 20 K, zelen plišast klobuk, vreden 9 K, in par čevljev na zadrگو, vrednih 15 K. Tatvino je izvršil nek delavec, ki je zaposlen istotam, a ga niso še izsledili.

Tri izrednosti

bodemo dobili v Ljubljani, katerih še ni bilo tukaj. Mi smo navajeni le lopat in kakih malih strojev, a pri poglobljenju Ljubljanice in Grubarjevega prekopa je pavse delo zelo zanimivo, kako delujejo stroji in s tem prihranijo na stotine človeških moči. Prva zanimivost je bil velikanski bager, ki s svojim močnim kamelnim vratom ruje v prekopu pesek, prst in cele skale ter jih igraje naklada na vozove. Tudi železnica po jarku je za nekaternike zanimiva. Sedaj smo dobili tovarni parnik, ki bode nosil ime »Ljubljana«. Tudi tega še marsikdo ni videl in baš zaradi tega ima vedno mnogo gledalcev. Istotako se gradi na Prulah tretja zanimivost. Tam grade velik čoln, odnosno splav, na katerem bode plaval po Ljubljani drugi bager, katerega že tudi deloma sestavljajo in s katerim bodo trebili po vodi strugo. Vse to je za Ljubljance, posebno za mlajše, nekaj novega.

„Slovenski Narod“ izhaja dnevno dvakrat.

najinega razmerja in skoro me je bilo sram, da sem se ji pokazal tako majhnega in nesrečnega. Vstal sem in se odpravljaj za odhod.

Tedaj pa se ni mogla več premagovati. Stopila je prav tesno tik mene, me prijala za roko in se srmežljivo naslonila na prsi, potem pa rekla vsa zmočena:

»Ne bodi no tak, saj te imam jaz tudi rada!«

Tako torej me je razumela gospodična Pepca!

Nekaj hipov sem bil v zadregi, v veliki resnični zadregi. Na eni strani moja resnična in velik ljubezen do Klare, na drugi strani trden in neomahljiv sklep: pustiti vse ženske za vselej pri miru; v sredi pa midva, in sicer čisto sama, pa tako blizu skupaj.

Kaj sem hotel storiti? Kaj sem bil vendar tako neroden s svojim nesrečnim pripovedovanjem sem se jezil sam na-se. Ali čas je drag. Deklice vendar ne morem blamirati; že zato ne, ker je Pepca lepo, zdravo, polno dekle in vrhu vsega še najboljša prijateljica moje prijateljice. Odločil sem se torej naglo. Oh, jel sem jo krepko čez obe roki in jo poljubil, ter jo posadil tik sebe na divan...

Hvala ti, prijateljica Pepca, za vso lepo tolažbo v tistih, resnično žalostnih dneh.

Razne stvari.

* **Dvoboj s smrtnim koncem.** Zunanaj Berolina za streliščem drugega gardnega polka se je te dni vršil dvoboj, v katerem je bil eden izmed dvojevalcev ustreljen. Ljudje so našli moža čisto slečenega in že mrtvega. Pri njem je bil samo zdravnik. Kdo je ubiti duelant, se ne ve.

* **Mesar se je obesil.** V Lincu se je zaradi draginje obesil mesar Anton Morava. Zapustil je sedem otrok. Mesarji v Lincu so sklenili, da dvignejo s 1. novembrom cene mesa za 20 vinarjev.

* **Eksplodizija v tovarni za eksplozivne stvari.** V tovarni za eksplozivne stvari pri Aradu, katere lastnika sta Dibiaschi in Esdömer, je eksplodirala stiskalnica za patrone. Dve delavki sta bili smrtonovarno poškodovani.

* **Za 100.000 frankov starega časopisja.** Narodna banka v Bruslju je odposlala svoji podružnici pri Antverpnu vrečo 20frankovskih bankovcev, katerih je bilo v vsem znesku 100.000 frankov. Ko so pri podružnici vrečo odvezali, so dobili v nji samo star zrezan časopisni papir. Denarna vreča je bila med vožnjo zamenjana s popolnoma podobno vrečo.

* **»Carmagnole« in nemški cesar.** Ob prihodu nemškega cesarja se je v Bruslju dogodila mala, proti cesarju naperjena demonstracija. Ko se je peljal cesar s svojo soprogo v mesto, je prišlo nasproti kakih 30 moških in žensk, ki so prepevali »Carmagnole«. »Carmagnole« je francoska revolucionarna pesem, ki je podžigala francoske revolucije narce v boj za svobodo. V omenjeni demonstraciji družbi so bili večinoma Rusi in Poljaki, kakor poročajo bruseljski listi. Vsaka kitica navedene pesmi se konča: »Vive le son du canon!«

* **Vohun baron Ungern-Sternberg.** V obtožnici, ki se je te dni dostavila avstrijskemu vohunu baronu Ungern-Sternbergu, se med drugim navaja, da je obdolženec izročil avstrijskemu vojaškemu atašeju grofu Spanocchiju zakonski načrt o rekrutnem kontingentu za leto 1909 in 1910, za kar mu je Spanocchi plačal 300 rubljev. Za razne tajnosti, ki jih je izdal obdolženec Avstriji, mu je plačalo avstro-ogrsko poslanstvo vsako leto 1200 rubljev, poleg tega je dobival več tisoč rubljev podpore za izdajanje nekega Avstriji prijaznega lista.

* **Ljubavna tragedija.** Iz Nagyváradu poročajo: Sestra železniškega predstojnika öserskega, Ivana Kadácsa, je postala žrtev ljubavne tragedije. Mlada deklica, hči nekega rimsko-katoliškega dekana, je pred par dnevi prišla na obisk k svojemu bratu. Zaročena je bila z višjim zdravnikom zagrebške garnizijske bolnice, dr. Ludovikom Ocsowskim. Zaročena sta bila že pri cesarju v avdijenci, da se jima zniža kavejca. Del kavejce so jima tudi opustili. Starši ženina so pa nasprotovali tej zvezi. Pred nekaj dnevi je prišel ženin obiskat svojo nevesto. Prišlo je do prepira. Deklica je ušla v sosednjo sobo ter se kmalu iz nje vrnila vsa blede z vzklikom: »Umrjem za te!« in se je nezvestna zgrudila. Zdravniki so mogli konstatirati edino smrt. Deklica se je zastrupila s strihlinom. Sestra se je od strahu onesvestila. V zmešnjavi so ji dali piti iz taistega kozarca, iz katerega je bila nesrečna nevesta. Posrečilo se jim je pa vendarle jo rešiti.

* **Delavnica za denar.** Že nekaj časa so na Dunaju v prometu ponarejeni 5kronski in 20vinarski komadi. Pred nekaj dnevi so zaprli slugo neke tvrdke, Windischbauerja in usnjarskega pomočnika Tandeza. Ker se jima ni moglo ničesar dokazati, so ju izpustili. V sredo so pa zalotili Windischbauerja pri razpečevanju ponarejenega denarja. Na policiji zaslišan, je Windischbauer trdil, da mu je dal denar izdelovalec usnja Brezina. Povodlom hišne preiskave pri Brezini se je našla urejena delavnica za denar. Zaprli so Windischbauerja, Brezino in Tandeza.

* **Pristanišče za zrakoplove.** V Frankobrodu nameravajo še to zimo zgraditi pristanišče za zrakoplove. S tem se hoče omogočiti reden promet z dvema Zeppelinovima zrakoplovoma. Eden zrakoplov bo plaval v smeri Frankobrod-Baden-Baden, drugi pa v smeri Fridrichshafen-Düsseldorf.

* **Sumljiv kovčeg.** Policiji v Bruslju je prišel v roke zelo sumljiv kovčeg, radi katerega je bilo aretovanih več oseb, med njimi tudi trije Francozi. Francoze so takoj ekspedirali čez mejo. V kovčegu, ki je bil last enega izmed osumljenih aretovancev, se je našlo razne farmacevtske in kemične izdelke.

* **Boj z ruskimi beguni.** Pri Myslovicu ob prusko-ruski meji je te dni nastal hud boj med ruskimi kozaki in ruskimi beguni, ki so hoteli prekoračiti prusko mejo. S puškami v roki so prisilili kozaki 50 begunov, da so se udali.

* **Duhovniki — ljubimec.** V mestu Bari v Italiji je živel duhovnik don Tanzella v najlepšem razmerju s soprogo nekega trgovca. Ko je trgovec izvedel, kakšnega prijatelja ima v imenovanem duhovniku, je vzel bič in revolver ter jo mahnil v farovž. Parkrat je opletel z bičem po blagoslovljenem telesu, toda božji namestnik je bil mnogo močnejši, izvil je trgovcu revolver iz rok ter vrgel trgovca skozi vrata. Ker se je pa častiti gospod bal skandala, je še tisto noč izginil iz mesta. To je bila gotovo za gospoda in trgovčevu ženo velika nesreča, vendar sta pa bila še vedno bolj srečna, kakor 44letni duhovnik Gervasio del Piano in njegova mladoletna nečakinja Marija Magdalena del Piano iz Nizze Monferato. Ta parček so nedavno zalotili ponoči v hotelu »San Marco« na postelji, s katere je stražnik odvedel častitega Gervazija naravnost na policijo.

Nemci kot večina in kot manjšina.

Nemci gospodujejo v Avstriji, dasi so številno v manjšini, kot nemejani gospodarji.

Da se Nemci vzdržujejo na krmlu, je vzrok ta, da jih podpirajo merodajni in najvišji krogi, in da so Slovani med sabo needin.

Dasi torej številno niso v premoči in je njihov gospodujoč položaj odvisen zgolj od raznih okolnosti, vendar vlada v državi kakor da bi bila le-ta popolnoma nemška. Če imajo slovanski narodi danes v Avstriji vendarle nekaj govoriti, je to le posledica dolgotrajne njihove borbe, v kateri so si stopnjema izvojevali košček za košček vsaj nekaj enakopravnosti in veljave.

Toda Nemci niso ničesar dali prostovoljno, Slovani so si morali priboriti vsako drobtinico z orožjem v roki.

Kakor v državi, kjer bi morali pravzaprav igrati vlogo manjšine, tako postopajo Nemci tudi v vseh onih deželah, kjer imajo večino.

Na Štajerskem tvorijo Slovenci dobro tretjino vsega prebivalstva, a vendar ne uživajo v deželnem zboru skoro nobenih pravic.

Nemška večina zabranjuje celo Slovincem govoriti v deželnem zboru v rodnem jeziku.

Še slabše je v tem oziru na Koroškem. Če bi slovenski poslanec v koroškem deželnem zboru spregovoril v maternem svojem jeziku, bi se izpostavil nevarnosti, da ga nemško-nacionalni fanatiki vržejo z brahijalno silo iz zbornice.

In vendar je tudi na Koroškem ena tretjina prebivalstva slovenska.

Kakor Slovincem na Štajerskem in Koroškem, tako se godi Poljakom in Čehom v šlezijemskem deželnem zboru, kjer imajo takisto Nemci večino.

Tudi tu tišče Nemci slovansko manjšino z železno pestjo ob tla, ravnaoč se po načelu »Macht geht vor Recht.«

In ako se pri takih razmerah med slovanskimi manjšinami pojavlja stremljenje, ki meri na to, da si te

manjšine izvojujejo narodno avtonomijo, potem je ta težnja v očeh Nemcev — veleizdajstvo.

Ako pa Slovani v teh deželnih zbiorih v svrhu samoobrambe posežejo po orožju obstrukcije, potem jih Nemci proglašajo za največje škodljivce dežele, ki se frivolno igrajo z deželnimi interesi.

Kako pa postopajo Nemci tam, kjer so v manjšini? Poglejmo na Češko!

Tu tvorijo Nemci eno tretjino prebivalstva.

V deželi ne uživajo samo vseh pravic, marveč imajo celo nekatere predprave, a vendar s tem svojim položajem niso zadovoljni, ker nimajo v rokah absolutnega gospodarstva.

Zato stremijo za tem, da se kraljevina Češka razdeli administrativno in politično v dva samostojna dela, vrhu tega pa so v zadnjih letih pričeli v deželnem zboru tudi z obstrukcijo, s katero so spravili deželo na rob gmotnega propada.

A vse to je bilo pri Nemcih seveda vse v redu, to je bila samo upravičena samoobramba, ne pa — veleizdajstvo, a nemški obstrukcionisti pa so bili zaslужni patrijotje, ne pa škodljivci dežele, ki se frivolno igrajo z deželnimi interesi.

Seveda »quod licet Jovi, non licet bovi!«

Nemcem je dovoljeno vse, Slovonom pa ničesar!

Slovani z obstrukcijo navadno ničesar ne dosežejo, marveč se jim za to vlada po možnosti maščuje. — Nemci pa z obstrukcijo izvojujejo vse, ker je vlada na njihovi strani ter jih celo dejansko podpira v njihovih stremljenjih.

To staro avstrijsko resnico nam najeklatantneje izpričujejo najnovejši dogodki na Češkem.

Kdaj bo že enkrat konec teh nezravih razmer pri nas v Avstriji?

Za kratek čas.

Z u p a n : Ti si lump in potepuh. Napravil si občini že dosti škode. Zato so občinski možje sklenili, da ti da občina 300 kron, če greš v Ameriko.

P e t e p u h : Sram vas bodi. Jaz svoje domovine za 300 kron ne prodam.

Izdajatelj in odgovorni urednik:
Rasto Pustoslemšek.

Anton Šarc

Ljubljana, Šelenburgova ulica št. 5.
na vogalu Knaflcove ulice (nasproti glavne pošte)

znano najboljšje perilo

najcenejši nakup

182

oprem za neveste.

' I '
 I K O
 ' O '

Najboljša ura
 sedanjosti:

zlata, srebrna, tala, nikeljasta
 in jeklena se dobi samo pri

H. SUTTNER
 Ljubljana, Mestni trg.

Lastna tovarna
 ur v Švic.

Tovarna uravna znanja

I K O

' I '
 I K O
 ' O '

2 lepa prostora

pripravna za delavnice ali skladišča
se s 1. novembrom oddasta.

Poizve se pri hišnem gospodarju
Ivanu Košenina, Kolodverska
ulica št. 6. 189

Prešernove slike

prodaja in pošilja po poštenu povzetju
Iv. Bonač v Ljubljani.

Cena slike 5 kron. 2073

Usojam si vlijudno opozoriti, da sem prevzel

9

glavno zastopstvo „Prve Češke“ življenske zavarovalnice,
najcenejši zavod na kontinentu.

Nadalje opozarjam, da preskrbujem kulantno

vsakovrstna posojila in kredite

kakor: trgovske, stavbne, hipotekarne, uradniške in menične kredite.

Leo Franke, Ljubljana, Kongresni trg 6, I. nadstr.

Ustanovljena leta 1882.

23

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v lastnem združnem domu v Ljubljani na Dunajski cesti št. 18

je imela koncem leta 1909 denarnega prometa K 22.116.121-11

upravnega premoženja K 20.775.510-59

obrestuje hranilne vloge po 4 1/2 %

brez vsakega odbitka rentnega davka, katerega plačuje posojilnica
sama za vložnike.

Sprejema tudi vloge na tekoči račun v zvezi s čekovnim pro-
metom in jih obrestuje od dne vloge do dne dviga.

Stanje hranilnih vlog nad K 20.000.000

Posojuje na zemljišča po 5 1/2 % z 1 1/2 % na amortizacijo ali pa po
5 1/2 % brez amortizacije na menice po 6 %.

Posojilnica sprejema tudi vsak drugi načrt glede amortizovanja dolga.

URADNE URE: vsak dan od 8.—12. in od 3.—4. izven nedelj
in praznikov.

Telefon št. 185.

Poštna hranilnica račun št. 828.405.

„Trgovsko-obrtna banka v Ljubljani“

registrovana zadruga z omejenim jamstvom

Uradni prostori: Šelenburgova ulica št. 7, nasproti glavne pošte.

Sprejema vloge na knjižice ter jih obrestuje od dne vloge do dne dviga
po 4 1/2 %; rentni davek plačuje zadruga sama. — Sprejema vloge na tekoči
račun; na zahtevo dobi stranka čekovno knjižico. — Daje posojila na
najrazličnejše načine. — Ravnotam menjalnica: zamenja tuj denar,
prodaja vsakovrstne vrednostne papirje, srečke itd. Nakazila v Ameriko.
— Eskomptira trgovske menice. — Preskrbuje vnovčenje menic, nakaznic,
dokumentov itd. na vsa tu- in inozemska tržišča. — Izdaja nakaznice.

Vsa pojasnila se dobe bodisi ustmeno ali pismeno v zadrugi
pisarni.

Uradne ure vsak dan dopoldne od 9. do 12., popoldne od 3. do 5.

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA V LJUBLJANI.

Stritarjeva ulica šte. 2.

priporoča promese na ———
Dunajske komunalne srečke à

K 18'—

Zrebanje —
2. novembra

Glavni dobitok

K 300.000.

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun ter jih obrestuje po čistih 4 1/2 %

Dolžnost

vsakega Slovenca je,
da sklene zavarovalno
pogodbo bodisi za
življenje, ali pa proti
požaru le pri slovanski
banki »SLAVIJA«.

Podpirajmo torej
domač slovanski za-
vod, da more nalogo,
ki si jo je stavil, iz-
polniti v najširšem ob-
segu.

„SLAVIJA“

vzajemno zavarovalna banka v Pragi

je največji slovanski zavarovalni zavod v Avstriji.

∴ Ogromni rezervni fond K 42.812.797— jamči za popolno varnost. ∴

Banka „SLAVIJA“ ima posebno ugodne in prikladne načine za zavarovanje življenja.

Banka „SLAVIJA“ razpolaga z najcenejšimi cenli za preskrbljenje za starost, za slučaj
smrti roditeljev, za doto otrokom.

Banka „SLAVIJA“ razdeljuje ves čist dobiček svojim članom.

Banka „SLAVIJA“ je res slovanska zavarovalnica z vseskozi slovansko - narodno upravo.

Banka „SLAVIJA“ gmotno podpira narodna društva, organizacije in prispeva k narodnim
dobrodelnim namenom.

Banka „SLAVIJA“ stremi za izboljšanjem in osamosvojitvijo narodnega gospodarstva.

Vsa pojasnila daje drage volje

generalni zastop banke „Slavije“ v Ljubljani.

Zapienjenoi

∴ Največji, najvarnejši
slovenski denarni zavod.

Mestna hranilnica ljubljanska

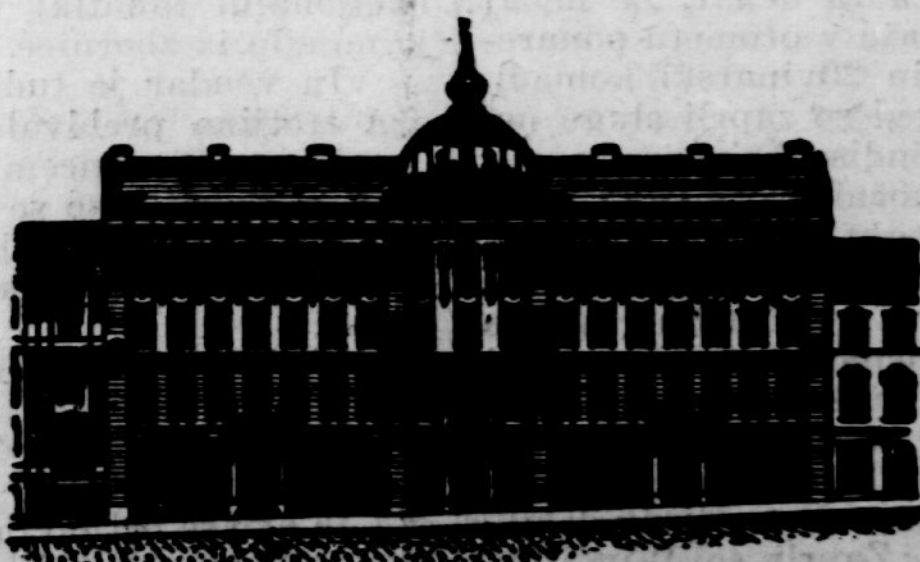
LJUBLJANA, Prešernova ulica šte. 3.

∴ Največji, najvarnejši
slovenski denarni zavod.

Denarni promet do 31. decembra 1909 nad 518 milijonov kron.

Obstojećih vlog nad 38 milijonov kron.

Za varnost vložnega denarja jamči zraven
rezervnega zaklada še mestna občina
ljubljanska z vsem premoženjem in z vso
svojo močjo. Izguba vložnega denarja je
nemogoča, ker je po pravilih te hranilnice,
potrjenih po c. kr. deželni vladi, izključena
vsaka spekulacija z vložnim denarjem.
Vloge se sprejemajo vsak dan in se obrestujejo
po 4 1/2 % brez odbitka; nevzdržene obresti se
pripisujejo vsakega pol leta h kapitalu. Sprejema

Rezervni zaklad nad 1 milijon kron.

vložne knjižice drugih denarnih zavodov kot gotov
denar.

Posojila na zemljišča po 5 %, obresti in proti
amortizaciji po najmanj 1/4 %, na leto. Daje po-
sojila na menice in vrednostne papirje.

Za varčevanje ima vpeljane lične domače
hranilnike, v podpiranje slovenskih trgovcev
in obrtnikov pa kreditno društvo.